

## **ПИТАННЯ ПРОЕКТУВАННЯ ЗАХИСНИХ СПОРУД ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

**Убайдуллаєв Ю.Н., Гладишко Ю.І., Терпай Д.Г.**

*Кафедра військової підготовки*

*Національного авіаційного університету, м. Київ*

У запропонованій роботі розглянуто стан захисних споруд цивільної оборони (ЗС ЦО), а також стан нормативної бази для проектування ЗС ЦО. Обґрунтовується необхідність перегляду правил щодо проектування та розрахунку притулків ЦО відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних правових актів з питань захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій та від небезпек, що виникають при веденні військових дій. Зважаючи на те, що вимоги до інженерного захисту населення підвищилися, необхідно звернути увагу на організацію реконструкції та модернізації існуючих ЗС ЦО та пристосування (обладнання) підвалів, технічних підпіл та інших інженерних споруд у містах та інших населених пунктах країни.

Для вирішення цієї організаційно-технічної проблеми необхідно передбачити такі заходи: провести обстеження стану та оцінку надійності захисних властивостей несучих конструкцій, дверей, шлюзів сховищ, протирадіаційних укриттів. Водночас слід особливо звернути увагу на кількість та розміри входів та аварійних виходів, систем повітропостачання, інших систем життєзабезпечення, а також фільтровентиляційного обладнання. Це обладнання в більшості споруд в даний час не експлуатується і знаходиться часто без систематичного контролю, обслуговування та ретельної перевірки їх захисної здатності при різних режимах експлуатації; при цьому слід оцінити та забезпечити доцільність збереження або заміни фільтровентиляційного обладнання. Пропонується застосовувати нові міцні та вогнестійкі будівельні матеріали з більш прийнятними будівельними властивостями з урахуванням забезпечення їхньої стійкості при впливі інерційних навантажень та деформації конструкцій.

При цьому не мається на увазі відмова від традиційних, перевірених часом та досвідом засобів, способів та методів діяльності. Йдеться про розробку на їх основі нових, досконаліших технологій.

Вирішення перерахованих вище проблем проектування дозволить: раціональніше витрачати матеріальні та фінансові ресурси; значно скоротити розрив між вражаючими характеристиками нових засобів озброєння та можливостями колективних засобів захисту; створити необхідні умови для організації ефективного менеджменту у сфері захисних споруд ЦО; планувати діяльність з удосконалення захисних споруд ЦО на більш тривалу перспективу; розвивати кооперації провідних науково-дослідних, конструкторських, освітніх установ та науково-виробничих підприємств; сприяти забезпеченню підготовки висококваліфікованих спеціалістів у галузі проектування захисних споруд ЦО.